هەڵبژاردن پرۆسەیەک بۆ باشترکردنی ژیانی خەڵک، یان پرۆسەیەک بۆ بزنس و سەرمایەگوزاری !؟

تاهیر عیسا

دوای دوو ڕۆژی تر، بۆ چەندین جارو جارێکی تر، گەمەی کۆمەڵێک دزو مافیای بێ مۆڕاڵی هەتا سەر ئیسکان، بێمۆڕاڵ و بێ ئەخلاق، لەژێر ناوی گەمەی پڕ لە گاڵتەجاڕئاسای هەڵبژاردندا، دووبارەدەکرێتەوە! کە ئینسان زەحمەتە بتوانێت لەناو ئەم هەموو بۆگەناو و زێرابە پیسانەدا، لە نێوان ئەو هەموو ڤایڕۆسە کوشندانەی کۆمەڵگادا، کامیان بەخراپ و کامیان بە خراپترو کامیشیان بە خرپترینەکان بزانێت، هەتا لانی کەم بتوانێت، خراپەکان هەڵبژێرێت و لە خراپترو خراپترینەکانیش پارێز و دوورەپەرێزی بکات!

کۆمەڵێک بێمۆڕاڵی بەمەعنای وشەکە خۆی، یان شەعبیانەتر، بێئەخلاقی سیاسیی و ویژدانیی و کۆمەڵایەتی، کە لەماوەی سی ساڵی حوکمڕانییاندا، ناوە ناوەو تاوە نا تاوێک، لەم گەمەی وەعدو وەعیدی بێ لەدرەی بێ ئەخلاقییەدا، وەکو قەوانێکی سواو بەردەوام بە خەڵکی هەژارو بێدەرەتانی کوردستانی لێدەدەن و فریوو چەواشەی چەندین بارەی دەکەنەوە !

هەر کەسێکی مەحڕوم وبەشخوراو، لەم عێڕاق وکوردستانەدا، بەچاوگێڕانەوەو ئاوڕدانەوە لەڕابردووی دوورو نزیکی خۆیدا، بۆ ئەوەی بتوانێت داوەریی لەسەر گەمەو شەخی هەڵبژاردنی ئەم مافیایەنەدا بکات، پێویست بەوە ناکات، نەڕۆژنامەوانێک بێت،یان نەسیاسیی و خوێنەرو لێکۆڵەرێکی کارامە، هەر بەنیگاو چاو فکرو تێڕوانینی زۆر سەرپێیانە، تێزێک و بە چەند چرکەیەک ژیانی خۆی و خێزان و کەس و کارە زەحمەتکێشەکەی دەورو بەری، بەراورد بەژیانی فیرعەون ئاساییانەی ئەم سیاسییە بێمۆڕاڵانەو خێزان و کەس و کاری دەوروبەریانەوە بکات، بەراوردێکی مەسکەن وماڵ وحاڵی خۆی و ئەم ناجەنابانەی ناو کایەی سیاسیی ئەم کۆمەڵگایە و سەرکردە دزو مافیاکانی بکات، دەتوانێت لەوە تێبگات، کە ئەمانە نەک تەنیا مەعدەنێکی بەکەڵک و بە بەها بوون، بەڵکو ڤایڕۆسێکی بێئەندازە کوشندەی کۆمەڵگاش بوون و بوونەتە بارێکی قورس بەسەر شانی

کۆمەڵگاوە!

تۆزقاڵێک، بەوانەتە شانەی سیاسیی و ئابووریی وکۆمەڵایەتی هەر ئەم چەند ساڵانەی ڕابردوو، هەر لە خەڵتان خوێنکردنی بەدەیان خۆپیشاندەرەوە، هەتا تیرۆری چالاک و ڕۆژنامەوانانێک کە لەڕیزی پێشەوەی ناڕازیەکانی کۆمەڵگادا، بیرو هۆش وقەڵەمەکانیان لەخزمەتی ژیانێکی باشتردا خستبووەگەڕو خەڵتانی خوێنکران، هەتا دەگات بەو چالاک و هەڵسوڕاوانەی ئەمڕۆش کە لەزیندانەکانی بنەماڵەی بارزانیدا یاری بەچارەنوسیانەوە دەکرێت و ئازاری دەروونی خۆیان وکەس و کارو خێزانەکانیان دەدرێت و هەر جارە ناجارێکیش بەبیانووی بێبنەما، دادگایکردنیان دوادەخرێت، تەنانەت هەندێکیشیان لەدادگای بنەماڵەی بارزانیدا بەچەندین ساڵ حوکمدراون، بەڵگەن بۆ ئەوەی کە ئەوەی لەناو ئەم کەش وهەوایەشدا، لەژێر هەر ناوو دروشمێکدا بەشدارە، هاوشانی ئەمانە ڕەوایەت و شەرعیەت بە حوکم ودەسەڵاتی ئەم دەستەو تاقمە دژە ئینسانی و مافیایانە دەدات و هەمان یاساو ڕێساو حوکمی قەرەقوشئاسای ئێستای سیستەم، بۆ ئایندەش درێژە پێبدات و دەیهێڵێتەوە!

هەر لە بەناو چەپ وپێشکەوتوو خوازیی ناو ئەم یاریەوە، هەتا دەگات بە سەر بەخۆ کانیان و هەتا دەگات بە کۆنەپەرسترینیانەوە، وردو درشتی، بەهەر ناوێکەوە ئەمڕۆ، پڕوپاگەندەی باشترکردنی ژیانی خەڵک و کۆمەڵگای عێراق و کوردستان بکات، درۆیەکی شاخدار دەکات و ئامانج تەنها هێشتنەوەی سیستەمی هەرێمی کوردستانی دزی وتاڵانیە، ئامانج تەنیاو تەنیا سەرمایەگوزاری وبیزنسێکە لەسەر حیسابی دەنگی خەڵک، بە شەرعیەتدان بەدزیی و تاڵانیەکانیان لەدەورەیەکی دیکەی حوکمڕانیاندا.

هەر دەورانەو بەملیاران دۆلار تەرخان وتەخشان وپەخشانی ئەم گەمە بێکەڵکە دەکرێت، چی لەڕێگای پڕوپاگەندەی درۆکانیانەوە، چی دواتریش لەو ئیمتیازە بێشومارەی لەم گەمەیەدا وەریدەگرن و چی لەو سەرمایە زەبەلاحەی لەم ڕێگایەدا دەی چننەوە، تەنیاو تەنیا لەسەر حیسابی خەڵک و بەرهەم وداهاتێکە، کە دەبوایا بەپێی یاسای بە هەر کەس بەپێی توانا و بە هەر کەس بەپێی پێویست، هەم کارو هەم داهاتەکەیشی دابەشبکرایا، نەک کۆمەڵێک دزو درۆزن و ساختە چی لەنێوان خۆیان بەپێی یاسای دارستان، دابەشکاری وقۆڕخکاریی تێدا بکەن!

هەر لەئێستاوە ژێر بەژێر کەوتوونەتە مامەڵەو سەودا لەسەر پۆستەکانیان، ئەوانەی هەتا دوێنێ و ئەمڕۆش مەسەلەی ڕیفراندۆمیان کردۆتە بابەتێکی تەبلیغاتی و خەڵکی کوردزمانی ساویلکەی پێفریو دەدرێت و ختوکەی هەستی قەومچێتیانەی پێدەدەن، وا ئێستا

لە بەرامبەر پەستی سەرەک کۆماری عێڕاقی یەکپارچەدا نرخەکەی گەیشتەتە سەد ملیۆن دۆلار !

بەئاشکرا پێمان دەڵێن کە خەریکی چبزنسێکی بەڕەوشتانەن لەسەر حیسابی دەنگ وهەست و نەستی خەڵکی هەژارو داماوی کوردستان.

ئەمانە هەندە بە ڕەوشت و بەمەڕامەن، تەنانەت، موچەی بە لەبەینی ئەم دەورانەی هەڵبژاردنی موچە خۆرانیشیان بەمەرجی دووسەد ملیار دیناری بەغداوە بەستەتەوە، کە هاوشانی ئەم بە لەبەینەش نرخی نان و سوتەمەنی و تەواوی کاڵاو کەل و پەل و پێداویستییە گرنگەکانی ژیانی ڕۆژانەی خەڵکیشیان زیاتر لەئاستی ئەم بە لەبەینە بردۆتە سەرەوە، کە ئەمەش ئەگەر جارێک بە زیانی موچە خۆران تەواو بووە، ئەوا چەندینجار بەزیانی بێکاران لەلایەک و هەروەها بەزیانی کاسبکارو خەڵکی کرێکارو زەحمەتکێش، کە قوتی ڕۆژانەی خۆیان و خێزانیان تەنیا لەڕێگای فرۆشتنی هێزی کاری ڕۆژانەوە دابین دەبێت، تەواو بووە!

تەنانەت، مەسروربارزانی سەرۆکی حکومەتی مافیاگەرێتی و تاڵانی، ڕۆژ نییە موچەخۆران بەدەردی گیسکەکەی هەیاس نەبات و بەچکە گورگیان پیشان نەدات و دەڵێت ئێمە موچە بە لەبەین دەدەین، ئەگەر بەغدا دووسەد ملیار دینارەکەمان بۆ بنێرێت، ئێمە وەک ئاماژەیەک بە ئەوەی کە ئەمە بەردەوام نابێت و دەشڵێت خۆ ئەگەر نەینێرێت لەکوێی بهێنین؟! کەچی لەمیدیاکانی پەکەکەوە بڵاو کرایەوە کە تورکیا چل و دوو ملیار دۆلاری بنەماڵەی بارزانی بەمەبەستی فشارو ناچار کردنیان بەشەڕی پەکەکە دەست بەسەرداگرتووە!

بەپێی فاکت و واقیعی چەندین ساڵەی عێڕاق و کوردستان، هەڵبژاردن نەک ڕێگایەک نەبووە بۆ باشترکردنی کەمترین ڕادەی ژیانی خەڵک، بەڵکو بەپێچەوانەوە هەڵبژاردن هەرچی زیاتر ڕێگایەک بووە بۆ بە ئیرادەکردنی خەڵک و خراپترکردنی ژیانی خەڵک، کە هەرچی زیاتر لەم چوارچێوەیەدا خەڵکی عێڕاق وکوردستانی دووچاری بێئومێدی بە ئاسۆیەکی گەورەکردۆتەوە! بۆیە، لەپاڵ ڕاست وچەوتدا هێنان بەسەرتاپای ئەم پڕۆسەیە، ڕاست وچەوت لاهێنانە بەسەرتاپا یئەم سیستەمە، نە بایکۆت و نە کاغەزی سپی و نە ڕاست وچەوت داهێنان بەسەر کارتەکان و نە تێک و پێکدانی سندوقی دەنگدان و کەش و هەوای دەنگدانیش، ناتوانێت شتێک لەم دۆخەدا بگۆڕێت، بەبێ وشیاربوونەوەی گشتی خەڵک، وشیار بوونەوەش هەتا ئاستی هەستکردن بە بەرپرسیارێتی لەئاستی ئاڵ و گۆڕی ڕیشەیی لەکۆمەڵگادا، بەقازانجی ژیانێکی باشترو دنیایەکی باشتر!

دنیای باشترو ژیانی باشتریش، لە جیهان بینی سۆسیالیستانەوە سەرچاوەدەگرێت، کە لەناو ناخ ودەرون و ویستی نائاگایانەی هەر

ئینسانێکی زەحمەتکێش و مەزڵوم و مەحڕومی دنیادا بوونی هەیە! ویستی تێرو تەسەلی لەژیان و دەستڕاگەیشتن بە تەواوی پێداویستیەکانی ژیانی ڕۆژانەو ویستی ئاسودەگی و ئارامی و خۆشبەختی وەک یەکی، ویستی گەڕان و گەشت وگوزارو سەفەرو سیاحەت، ویستی دەستڕاگەیشتن بە ماڵ ومەسکەن و پێداویستیەکانی، ویستی دەستڕاگەیشتن، بە دکتۆرو دەرمان و ویستی هەر کەس بەپێی توانا و هەر کەس بەپێی پێویست، ئەمە تەنیا فەنتازیاو خەون و خەیاڵێک نییە کەئینسان نەتوانێت بەدی بهێنێت، بەڵکو لەهەندێک گۆشەو کەناری دنیادا، بەبەراورد بەهەندێک گۆشەو کەناری تری دنیادا، بەشێوەیەکی نسبی گەورە لەڕێگای خەبات وتێکۆشانی خەڵکی کرێکارو زەحمەتکێشدا، بەدیهاتووە.
هەر ئەم گەشەو بەرەو پێشچوونە، بەهەر ئەندازەیەک لەوڵاتانی دواکەوتوودا بەواتە پێش، بەشێوەیەکی تەریبیش، لەوڵاتانی پێشکەوتوودا بەرەو ئەم جیهانە سۆسیالیستیە هەنگاو دەنێت ودەستەبەردە بێت، ئەمە حوکمی ڕولە پێشی مێژووە.
بەدیل بە هەڵبژاردن، جگە لەم تێگەیشتنە بە ژیان، نامان گەیەنێتە هیچ پنتێکی دیکەو تەنیا دووچاری سەرگەردانی و خولانەوە لەناو هەمان بازنەی دووبارەبوودا دەبین.
ئەمەش بەشێوەیەک لەناو پانتایی بەرفراوانی جیهاندا، هەم بەشێوەی ئاسۆیی و هەم بەشێوەی ستوونی، دەبێت بەواتە پێش. مێژووش ئەم ویستە سۆسیالیستیە نائاگاییەی لەناو ناخ ودەروونی هەر تاکێکماندا بوونی هەیە، بەشکڵێکی ئاگایانە و وشیارانە، لەناو پڕۆسەی ململانێی و مشت ومڕی هێزە ڕەش و تاریکەکان لەلایەک و هێزی یەکسانیخوازو ئازادیخوازی کۆمەڵگای ئینسانیدا بەقازانجی ژیانێکی باشترو دنیایەکی باشتردا ئەمڕۆ بێت یان سبەی بەدڵنیاییەوە یەکلادەکاتەوە!

تاهیر عیسا
٨/١٠/٢٠٢١